

Schoolondersteuningsprofiel

Bijlage schoolgids

**Bergermeer
De Hoef**

Onderwijs dat verrijkt

School: OBS Nicolaas Beets

Adres: Beethovensingel 17 1817 HJ Alkmaar

Website: www.obsnicolaasbeets.nl

Werkgebied: Alkmaar Zuid

Samenwerkingsverband: Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Website: www.ppo-nk.nl

Inhoud

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

- 1.1 Wat is een schoolondersteuningsprofiel?
- 1.2 Waarom een schoolondersteuningsprofiel?
- 1.3 Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland
- 1.4 Relatie met schoolontwikkelplan-schoolgids

2. Algemeen

- 2.1 Over passend en inclusief onderwijs
- 2.2 Wat is inclusief onderwijs?
- 2.3 Inclusief onderwijs en het samenwerkingsverband
- 2.4 Ouders en kind
- 2.5 Ouders en kind op onze school

3. Onderwijsondersteuning

- 3.1 Visie op onderwijsondersteuning
- 3.2 Handelingsgericht werken met behulp van TOPdossier (Totaal Ontwikkel Plan)
- 3.3 Onze uitgangssituatie
- 3.4 Analyse schoolpopulatie
 - 3.4.1 Factoren leerlingen
 - 3.4.2 Factoren opvoedsituatie thuis
 - 3.4.3 Factoren sociaal netwerk van de leerlingen
- 3.5 inrichting onderwijsondersteuning
 - 3.5.1 Toetsen en testen
 - 3.5.2 leerlingvolgsysteem (LVS) en dossier
 - 3.5.3 Pedagogisch klimaat
 - 3.5.4 Bespreekmomenten
 - 3.5.5 Leerlingen met extra ondersteuning
 - 3.5.6 Leerlingen met lees- en/of spellingproblemen (waaronder leerlingen met dyslexie)
 - 3.5.7 Leerlingen met doublure
 - 3.5.8 Kleuterverlenging
 - 3.5.9 De overgang van groep 1 naar groep 2
 - 3.5.10 Criteria voor de overgang van groep 2 naar groep 3
 - 3.5.11 Criteria voor de overgang van groep 3 naar groep 4 en andere groepen
 - 3.5.12 Zieke leerlingen
 - 3.5.13 Rapportage en informeren van ouders

4. Ons schoolondersteuningsprofiel: Basis en lichte ondersteuning

- 4.1 De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is
- 4.2 De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.
- 4.3 De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum
- 4.4 De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

- 4.5 De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.
- 4.6 De leerling heeft specifieke behoefte aan een passend leesonderwijs om leeftijd adequate teksten te lezen en te begrijpen
- 4.7 De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijd adequate rekenstrategieën toe te passen
- 4.8 De leerling heeft specifiek behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel)
- 4.9 De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies)

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

- 5.1 Over passend en inclusiever onderwijs
- 5.2 Wat is inclusief onderwijs?
- 5.3 Inclusief onderwijs en het samenwerkingsverband
- 5.4 Stap voor stap naar de ondersteuning die nodig is
- 5.5 Werkwijze

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Index Bijlagen

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

1.1 Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

In het schoolondersteuningsprofiel leggen we ten minste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning onze school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities onze school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op kleine onderdelen.

Leerkrachten, schoolleiding en bestuur stellen samen het profiel op. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

1.2 Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

Met dit profiel laat onze school zien welke basis, lichte en extra ondersteuning we uw kind kunnen bieden. Daardoor weet u waar u aan toe bent, als het gaat om de mogelijkheden van onze school.

Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders. Het biedt u informatie – wat kunt u verwachten van de school?
- De school. We zetten de beleidslijn uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie. We leggen verantwoording af.
- Collega-scholen in ons werkgebied. We stemmen met elkaar af.
- Het samenwerkingsverband. Er ontstaat overzicht over het geheel – bieden de scholen samen een dekkend netwerk?

1.3 Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer- en minderbegaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.

Ons schoolondersteuningsprofiel vloeit voort uit het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Dat is een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin het samenwerkingsverband beschrijft waar het voor staat en hoe het dat organiseert. Het complete ondersteuningsplan is te vinden op de website: www.ppo-nk.nl. Momenteel wordt dit plan met het oog op naar inclusiever onderwijs aangepast.

1.4 Relatie met schoolontwikkelplan-schoolgids

Het schoolondersteuningsprofiel is een aanvulling op het schoolplan. In het schoolplan vindt u de verantwoording van hoe basisschool Nicolaas Beets werkt en hoe de school zich wil ontwikkelen. Elk schooljaar vertalen we als team, samen met ouders, de ambities naar activiteiten in een jaarplan.

Alle belangrijke informatie over de dagelijkse gang van zaken wordt aan u medegedeeld via de Schoolgids.

2. Algemeen

2.1 Over passend en inclusiever onderwijs

Wat is passend onderwijs? Met passend onderwijs bedoelen we dat elke leerling het onderwijs krijgt dat bij hem of haar past. De meeste leerlingen kunnen de lessen op school goed volgen. Maar niet ieder kind is hetzelfde. Sommige leerlingen hebben op school extra hulp nodig. Die extra hulp kunnen we als basisschool vaak prima bieden. U moet dan denken aan:

- als het lezen lastig blijft;
- als een leerling juist moeilijkere opdrachten nodig heeft;
- als een leerling begeleiding nodig heeft bij het reguleren van gedrag;
- als een leerling steun nodig heeft om mee te kunnen doen tijdens het buitenspelen.

Deze extra hulp die een leerling nodig heeft om goed te kunnen leren of zich te ontwikkelen noemen we **ondersteuning**. Ondersteuning kan van alles zijn. Denk bijvoorbeeld aan:

- een aangepaste opdracht of ander leermateriaal;
- extra uitleg in een klein groepje;
- meer tijd om te oefenen;
- hulp van een specialist, zoals een logopedist of gedragsdeskundige.

2.2 Wat is inclusief onderwijs?

De landelijke overheid streeft ernaar dat in 2035 alle scholen **inclusief onderwijs** bieden.

Inclusief onderwijs betekent dat alle leerlingen, ongeacht hun ondersteuningsbehoeften, samen leren in dezelfde schoolomgeving.

Binnen inclusief onderwijs houden we er rekening mee dat er altijd kinderen zullen zijn die extra ondersteuning en aandacht nodig hebben. Hiervoor is het belangrijk dat iedere school een sterk basisaanbod heeft. We zijn al volop gestart met de beweging naar inclusief onderwijs. We streven ernaar dit aanbod steeds verder te versterken, zodat ook de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een basisschool in de buurt van hun huis kunnen vinden.

In de komende jaren versterken we de school daarom met expertise vanuit gespecialiseerd onderwijs, jeugdhulp, zorg en andere partners in de wijk. Zo zullen steeds meer leerlingen op de reguliere school hulp en ondersteuning krijgen zoals in het speciaal (basis) onderwijs, alleen dan vlak bij huis (thuisnabij). Dit biedt voordelen voor alle leerlingen: ze leren beter, ontwikkelen meer oog voor diversiteit en vergroten sociale vaardigheden. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, profiteren van minder reistijd en meer sociale contacten in hun eigen buurt. Iedereen hoort erbij.

2.3 Inclusief onderwijs en het samenwerkingsverband

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op wat kinderen nodig kunnen hebben. Soms blijkt al tijdens de aanmelding dat uw kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.

Als ondanks veel ondersteuning toch meer nodig blijkt dan wij als basisschool kunnen bieden, bespreken we dit met u als ouders.

Het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord- Kennemerland (SWV PPO-NK) helpt u en ons daarbij. Heeft uw kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in. Samen met jullie als ouders gaan we op zoek naar de beste oplossing voor uw kind. Dit gebeurt in een overleg dat we een Multi Disciplinair overleg (MDO) noemen.

Tijdens dit overleg sluit u als ouder(s) samen met uw kind, de leerkracht, de intern begeleider, de consulent passend onderwijs en een jeugd- en gezinscoach aan. Als er nog andere betrokkenen bij het kind zijn, kunnen deze ook worden uitgenodigd. Voorafgaande aan het overleg wordt het Topdossier ingevuld. U kunt dit dossier eerst lezen en bespreken met de leerkracht. Het Topdossier wordt daarna met alle betrokkenen gedeeld en als uitgangspunt gebruikt voor het gesprek.

Klik [hier](#) voor meer uitleg over het Samenwerkingsverband.

2.4 Ouders en kind

Ouders zijn in ons samenwerkingsverband educatieve partners. U bent altijd betrokken bij het bepalen van het passende onderwijs – zie ook hoofdstuk 5 – u neemt deel aan het multidisciplinair overleg (MDO) met de leerkracht, intern begeleider, een directielid, jeugd- en gezinscoach (CJG) en de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband. Ouders zijn partners in de besluitvorming en geven toestemming voor de uitvoering van de gemaakte afspraken. Tijdens het MDO maken we stapsgewijs een passend plan en leggen we afspraken vast. Het TOPdossier (Totaal Ontwikkel Plan), een webbased programma, helpt ons hierbij.

2.5 Ouders en kind op onze school

Leerkrachten en ouders hebben een gemeenschappelijk belang: dat hun leerling c.q. kind zich, gezien zijn mogelijkheden en talenten, optimaal ontwikkelt op school en thuis. In de samenwerking hebben zowel leerkrachten als ouders een wezenlijke bijdrage. Onderwijs geven is de primaire verantwoordelijkheid van het schoolteam. Opvoeden is de primaire verantwoordelijkheid van ouders. Ouders kunnen meedenken over het onderwijs en leerkrachten over de opvoeding. Voor kinderen is het van groot belang dat de samenwerking tussen hun leerkracht en ouders constructief verloopt. Zij hebben leerkrachten en ouders nodig die op één lijn zitten, dit geeft jonge kinderen veiligheid en oudere kinderen houvast. Door regelmatig kindgesprekken te voeren, betrekken we de kinderen zelf ook bij hun eigen leerproces.

In onze beleidsstukken schoolgids, schoolplan en jaarplan staan de beleidsvoornemens voor de concrete invulling van de samenwerking voor de school en de verschillende locaties verwoord.

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning

Wij streven ernaar dat elke leerling zich bij ons op school veilig kan voelen en gerespecteerd wordt zoals hij/zij is. Ons doel is dat ieder kind zich zo ver mogelijk kan ontwikkelen binnen zijn eigen mogelijkheden.

Onze ondersteuningsstructuur sluit aan op de werkwijze van ons samenwerkingsverband Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (zie hoofdstuk 5).

Alle scholen binnen het samenwerkingsverband bieden vastgestelde basisondersteuning. Er zijn 4 aspecten van basisondersteuning:

1. de basiskwaliteit van de school, vastgesteld door de inspectie;
2. de kwaliteit van de ondersteuningsstructuur van de school;
3. planmatig werken op het niveau van de leerling;
4. preventieve en licht curatieve interventies zoals protocollen dyslexie en dyscalculie, fysieke en/of sociale toegankelijkheid, curatieve ondersteuning in samenwerking met school interne en externe specialisten.

We werken met leerkrachten en een ondersteuningsteam (intern begeleider onderbouw en bovenbouw, directie en onderwijsassistenten) die in staat zijn om aan deze basisondersteuning te voldoen. We streven ernaar dat iedere leerling binnen onze school de zorg krijgt die hij/zij nodig heeft. De ondersteuning moet toereikend zijn voor leerlingen zodat zij kunnen functioneren zonder dat de eigen veiligheid of die van hun omgeving in het geding komt.

In het samenwerkingsverband Primair Passend Onderwijs-Noord Kennemerland onderscheiden we de volgende 3 niveaus van ondersteuning:

- ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning;
- ondersteuningsniveau 2a: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen;
- ondersteuningsniveau 2b: extra ondersteuning door externen;
- ondersteuningsniveau 3: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O.

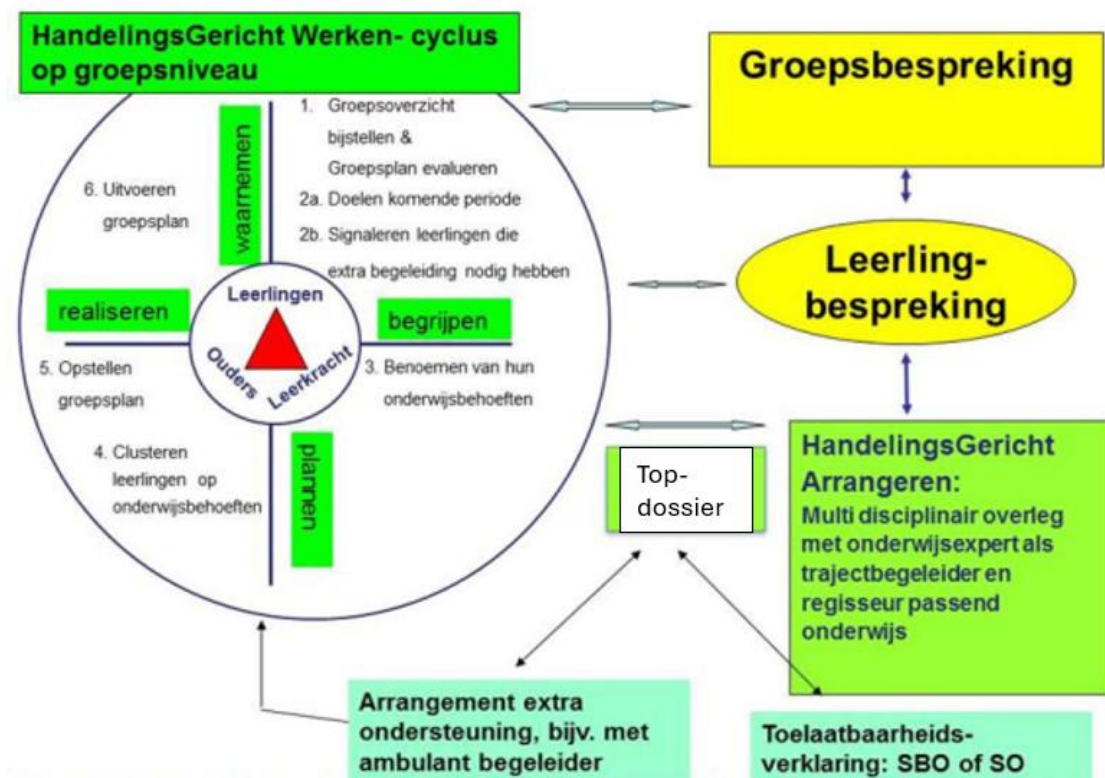
Binnen alle niveaus van ondersteuning voert de leerkracht de cyclus handelingsgericht werken uit. Elke cyclus (minimaal twee keer per schooljaar) wordt afgerond met een groepsbespreking. Tijdens de evaluatie/bespreking wordt altijd gekeken of het ondersteuningsniveau nog passend is bij een leerling en deze wordt zo nodig aangepast. Voor een verdere toelichting op de ondersteuningsniveaus zie hoofdstuk 5.1.

3.2 Handelingsgericht werken met behulp van het TOPdossier (Totaal Ontwikkel Plan)

Het TOPdossier is een digitaal groeidocument dat de school en leerkracht praktische handvatten biedt om een leerling met extra onderwijsbehoeften effectief te ondersteunen. Het is geschikt om te communiceren en samen te werken met:

- leerling en ouders;
- Samenwerkingsverband
- speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs;
- externe partners zoals jeugdhulp of zorg.

Groepsbesprekingen, leerlingbespreking en het multidisciplinair overleg vormen samen de motor van het handelingsgericht werken en arrangeren. Alle betrokken partijen leveren hun bijdrage, en de inzichten en afspraken worden vastgelegd in het Topdossier. Waar mogelijk wordt de leerling hier zelf ook bij betrokken. Het Topdossier is ingebed in het cyclisch handelingsgericht werken in de school. Samen werken we aan overzicht, inzicht en uitzicht voor kinderen. Zie afbeelding volgende pagina.

3.3 Onze uitgangssituatie

Door onze eigen uitgangssituatie in beeld te brengen, kunnen we als school beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen en ouders. Deze nemen we ook mee in onze ambities, schoolplan en professionalisering.

Het leren en de ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door een heel scala aan factoren. Wij hebben daar niet altijd invloed op, maar kunnen er wel zo veel mogelijk rekening mee houden in het belang van de kinderen.

Factoren die van invloed zijn op het leren en de ontwikkeling van kinderen:

- maatschappelijke ontwikkelingen;
- factoren leerlingen;
- factoren thuissituatie;
- factoren sociale netwerk.

TOP
dossier

Maatschappelijke ontwikkelingen

Scholen hebben een maatschappelijke opdracht. We dragen zorg voor een optimale omgeving, waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en hun talenten leren benutten om als volwaardig mens te leven. We bereiden leerlingen voor op de toekomst, zodat zij als volgende generatie de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor zichzelf, mens en milieu.

In onze maatschappij zien we de volgende tendensen:

- Het aantal kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften neemt toe. Met passend onderwijs als basis worden deze kinderen op de school in de buurt aangemeld. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de belangrijkste onderwijsbehoeften, werken we volgens de

handelingsgerichte methodiek¹. We kijken vooral preventief naar wat de leerling nodig heeft. De toenemende verschillen tussen kinderen vragen van scholen maatwerk.

- Het sociale verkeer is veranderd door sociale media. Kinderen groeien op met dagelijks gebruik van computer, smartphone en tablet. De digitalisering van de samenleving maakt veilige digitale communicatievaardigheden voor kinderen steeds belangrijker. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het leren en het opdoen van kennis. Vaardigheden als samen delen, samen leren en samen creëren, kritisch denken, problemen oplossen zijn belangrijker en complexer geworden.
- De ouderpopulatie is divers. Er zijn meer verschillende manieren van opvoeden. Opvoedingsoriëntaties worden beïnvloed door herkomst, geloof, sociale status en opleiding. Ouders vormen voor kinderen de context waarin ze opgevoed worden. Partnerschap tussen ouders en school is dan ook belangrijk om elkaars opvoedingsoriëntatie te begrijpen én af te stemmen in het belang van het kind.

3.4 Analyse schoolpopulatie

Obs Nicolaas Beets bestaat uit de locaties gelegen in de Bergermeer en de Hoef.

De missie en de visie geldt voor de gehele Nicolaas Beets. De bijzonderheid van de drie locaties maakt dat vanuit de onderwijsbehoefte van de kinderen op de verschillende locaties verschillende keuzes worden gemaakt. Zo kan de uitwerking van onze missie/visie op onze locatie in de Bergermeer tot een ander aanbod leiden dan op de locatie in de Hoef. Alle keuzes worden echter altijd vanuit dezelfde principes en gedachtes gemaakt. Ouders kunnen erop vertrouwen dat hun kind zo optimaal mogelijk ontwikkelt, ongeacht de locatie waar hun kind onderwijs krijgt.

3.4.1 Factoren leerlingen

De schoolweging van de locaties zijn nogal verschillend. Onze schoolwegingen schommelen voor locatie Bergermeer doorgaans rond 26 en voor locatie de Hoef rond 35.

Op de locatie Bergermeer heeft een klein aantal van onze leerlingen een of meerdere ouders met een andere nationaliteit dan de Nederlandse, in de Hoef is dit voor meer dan de helft van de leerlingen het geval. Ze zijn afkomstig uit verschillende landen. Voor een deel van deze kinderen is Nederlands niet hun eerste taal. (NB: sinds juni 2020 wordt dit door de school i.v.m. AVG niet meer gevraagd in het aanmeldingsformulier).

De leerlingen worden ingedeeld in 3 ondersteuningsniveaus. (zie paragraaf 3.1) We hebben leerlingen met niveau 0 t/m 3 binnen onze school. Leerlingen met niveau 4 gaan naar het SBO/SO.

Om ervoor te zorgen dat kinderen een betere start maken aan het begin van de basisschool en om onderwijs- of ontwikkelingsachterstand bij jonge kinderen tot 6 jaar te verminderen, bieden wij in De Hoef vroegschoolse educatie aan (VVE). Vanaf het begin worden kinderen gemonitord in de taalontwikkeling.

Voor de uitstroom naar VO verwijzen we naar de jaarlijkse toevoeging aan de schoolgids.

Aan het einde van groep 8 nemen wij de IEP Doorstroomtoets af om de verplichte vaardigheden lezen, taalverzorging en rekenen te meten. Hieruit komt naar voren dat we hoger scoren op taal dan op rekenen, wat overeenkomt met de landelijke trend. We scoren net boven het landelijk gemiddelde.

¹ Handelingsgericht werken, HGW, is cyclisch oplossingsgericht en kent 4 fasen: waarnemen-begrijpen-plannen-realiseren. Bron N. Pameijer <http://wij-leren.nl/hgw-pameijer.php>

3.4.2 Factoren opvoedsituatie thuis

- De locaties in de Bergermeer staan in een ruim opgezette woonwijk. Locatie de Hoef kent een diversiteit aan type woningen om zich heen. De wijk wordt momenteel intensief opgeknapt en ingericht met meer groen. De directe schoolomgeving wordt hierin meegenomen. Locatie de Hoef is sinds oktober 2023 deel uit gaan maken van de nieuwbouwlocatie voor meerdere scholen: Campus de Hoef.
- Het opleidingsniveau van de ouders is heel divers, van laag opgeleid tot universitaire opleiding.
- Doordat een deel van de ouders niet afkomstig is uit Nederland, dan wel een andere moedertaal en achtergrond heeft, groeien kinderen op in een diversiteit van culturen.
- Op onze openbare school zitten kinderen met verschillende religieuze achtergronden.
- Veel kinderen op locatie de Hoef starten hun schoolloopbaan met een nog onvoldoende niveau van beheersing van de Nederlandse taal. Lang niet alle kinderen hebben gebruik gemaakt/kunnen maken van de VVE-indicatie. Doorgaande lijn met de Peuteropvang vindt plaats door 3 keer per jaar overleg te voeren en per leerlinge die doorstroomt een warme overdracht te plannen.
- Op onze school merken wij dat het aantal kinderen dat te maken heeft met echtscheiding en/of nieuw samengestelde gezinnen nog steeds groeit.

Ouders kunnen van onderstaande zaken gebruik maken met betrekking tot betrokkenheid bij hun kind op school en/of opvoedzaken:

1. Betrokkenheid via inloop of binnenlopen na schooltijd;
2. Oudergesprekken (vaste momenten en wanneer gewenst);
3. Betrokkenheid bij school en opvoeding via de Ouderkamer en opvoedondersteuner;
4. Toegang tot toetsresultaten van hun kinderen via Social Schools of MijnRapportfolio;
5. Maandelijks een schoolbrede nieuwsbrief;
6. MR/OV;
7. Kwaliteitsmeter wordt 1x per 2 jaar uitgezet onder ouders, leerlingen en leerkrachten. De resultaten worden verwerkt in een plan van aanpak;
8. Betrokkenheid bij ontwikkelen Nederlandse taal door: biebconsulent, overleg Peuteropvang en school, Voorleesexpress (thuisondersteuning bij voorlezen in eigen en Nederlandse taal)
9. CJG coach kan ingezet worden bij een hulpvraag van ouders. School stimuleert hierin;
10. Brugfunctionaris in de school voor financiële overbruggingsmogelijkheden;
11. Opvoedadviseur, direct benaderbaar;
12. Logopedie en fysiotherapie in samenwerking met school in het schoolgebouw;
13. Ouders kunnen hun kind ondersteunen door thuis te oefenen (o.a. op de computer).
Leerkrachten geven tips en strategieën;
14. Inhoudelijke groepsberichten van leerkrachten aan ouders over leerdoelen en activiteiten via Social Schools.

3.4.3 Factoren sociaal netwerk van de leerlingen

Op locatie Bergermeer maakt het grootste deel van de kinderen vanuit thuis gebruik van sport- en cultuurfaciliteiten. School houdt ouders via de Nieuwsbrief en berichten op Social Schools op de hoogte van aanbod hiertoe vanuit de gemeente (oa Alkmaar Sport) en onze brede school activiteiten (SportX, dans, toneel, creatief enz).

Door het gebruik van Alkmaar Pas, Sport- en Cultuurfonds, bezemklas zwemmen proberen we dit haalbaar te maken voor alle kinderen. Met name op locatie de Hoef is behoefte aan deze subsidievormen. Interne begeleiding, leerkrachten, Ouderkamer en brugfunctionaris zetten zich hiervoor in. Zij maken het gesprek hierover zo laagdrempelig mogelijk.

De school stimuleert gezond eten: water drinken, zoveel mogelijk fruit mee naar school in plaats van koek, gezonde lunch. Op locatie de Hoef stimuleren wij dit extra door mee te doen met de

subsidie voor Schoolfruit en Tommy Tomato (2x per week warme gezonde lunch op school). In de klassen wordt aandacht besteed aan gezonde voeding en signaleren leerkrachten in welke gezinnen dit niet haalbaar is.

Op school maken wij gebruik van de methode Leefstijl. Deze methode leert kinderen preventief inzicht in sociale vaardigheden die ingezet kunnen worden wanneer het sociaal soms minder vanzelf gaat. Daarnaast worden waar nodig sociale competenties geoefend in de groepen. In de groepen 5 wordt het programma de Plezierige klas ingezet, ouders worden hierbij nadrukkelijk betrokken. Programma's als Rots en Water kunnen ingezet worden voor specifieke leerlingen of groepen, de laatste jaren in groep 8. Buiten school kunnen kinderen meedoen met Playing for Succes: in het AZ stadion leren kinderen in een sportieve omgeving hun sociale competenties versterken. Via kindgesprekken leren we kinderen te reflecteren op eigen handelen. Soms adviseren zij ouders kinderen buiten de school een steuntje in de rug te geven door een sociale vaardigheidstraining te volgen. De leerkracht steunt het kind in het toepassen van het geoefende op school.

Binnen de school hebben we te maken met:

- CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) coach
- Wijkagent
- Onderwijsconsulent, een onafhankelijke deskundige waar ouders en de school een beroep op kunnen doen bij vragen over bijvoorbeeld het ondersteuningsaanbod
- Buitenschoolse opvang
- Brede school activiteiten (sport en cultuur)
- Schoolarts/verpleegkundige
- Logopedist in de school, tevens logopediescreening
- Fysiotherapeut in de school, tevens prikkelverwerkingsdeskundige
- Intermediair Sport- en cultuurfonds.
- Brugfunctionaris voor financiële overbruggingsmogelijkheden.
- Extra voorzieningen voor leerlingen: Playing for succes (Gericht op leerlingen tussen 9 en 14 jaar die om sociaal-emotionele redenen niet de prestaties leveren die op school van ze verwacht worden), Leertuin (verrijkgroepen), Coach4you (Coach4you is bedoeld voor leerlingen die door een aantal risicofactoren extra ondersteuning nodig hebben om hun mogelijkheden in het voortgezet onderwijs voluit te realiseren).
- Externen (denk hierbij aan Visio, Viertaal, fysiotherapeut, ergotherapeut, speltherapeut, orthopedagoog, psycholoog enz.)

3.5 Inrichting onderwijsondersteuning

Op onze school zijn de leerkrachten hoofdvantwoordelijk voor het onderwijs en de begeleiding van de leerlingen. De intern begeleiders (onder- en bovenbouw) kijken en denken met hen mee. De onderwijsassistenten ondersteunen de leerkrachten bij het uitvoeren van de begeleiding aan de leerlingen. Zij zijn ofwel extra in de groep aanwezig, of werken met groepjes of individuele kinderen.

Directie en intern begeleiders komen tweewekelijks bij elkaar om de ondersteuning binnen de school af te stemmen.

De intern begeleiders coördineren het uitvoeren van de ondersteuning en nemen de leiding in de afstemming met alle betrokkenen.

3.5.1 Toetsen

Weten wat de leerlingen al beheersen en aankunnen is heel belangrijk. Met methodetoetsen toetsen we de leerstof die recent is aangeboden. Daarnaast hanteren we het IEP leerlingvolgsysteem (LOVS). Alle kinderen te beginnen in groep 3 worden hiermee 2 maal per schooljaar getoetst. Deze toetsen zijn methodeonafhankelijk en landelijk genormeerd. Aan het begin van het schooljaar wordt de toetskalender en toetsprotocol aan het team overhandigd. Hierin staat vermeld welke toetsen in welke groepen worden afgenomen en in welke periode de afname plaatsvindt. Zie bijlage toetskalender.

Op obs Nicolaas Beets wordt in groep 1 en 2 gewerkt met de doelen vanuit het observatiesysteem Mijn Kleutergroep, gebaseerd op de SLO-doelen. Diverse methoden en eigen activiteiten vormen de bronnen voor het invullen van de thema's in de kleutergroepen. Op locatie de Hoef wordt gewerkt met Kleuterplein, aangevuld met Logo 3000 voor het extra taalaanbod. Registratie van de doelen gebeurt ook hier in MKG.

Alle uitkomsten zeggen iets over de mogelijkheden van het individuele kind. Deze gegevens worden genoteerd en komen in het dossier van de leerling dat ook bij de leerlingbesprekingen gebruikt wordt. Er kan naar aanleiding van het leerlingvolgsysteem (signalerende toetsen) extra onderzoek nodig zijn. Hiervoor gebruiken wij diagnostische toetsen om de problemen precies in kaart te brengen. Ook voor kinderen die meer begaafd zijn of voor kinderen die problemen hebben met plannen e.d. is dit van belang.

Alle resultaten van niet-methode gebonden toetsen worden bewaard in het digitale administratie- en dossierpakket ESIS en de eigen LVS omgeving van IEP.

In het protocol toetsafname staat beschreven op welke wijze de toetsen afgenomen worden.

3.5.2 Leerlingvolgsysteem (LVS) en dossier

Alle gegevens van de leerlingen (observaties, leerlingbesprekingen, oudergesprekken, testresultaten etc.) worden digitaal bewaard. Deze gegevens zijn toegankelijk voor de directie, het team van leerkrachten en op verzoek ter inzage op school voor de ouders/verzorgers.

In het administratieprogramma van de Nicolaas Beets (ESIS) worden de resultaten van de methodeonafhankelijke toetsen bewaard. Via dit programma is het mogelijk om overzichten en trendanalyses te maken. Nu wij IEP gebruiken, kan dit ook in de omgeving van IEP. Aan de hand van deze gegevens worden de besprekingen op groeps- en schoolniveau voorbereid en worden keuzes voor het vervolgaanbod in de groepen gemaakt. De groepsoverzichten en groepsplannen van Esis worden hierbij gebruikt. In het journaal worden gesprekken over het kind geregistreerd. In de kwaliteitskaart Dossiervorming en Incidentregistratie staan de werkwijzen beschreven.

3.5.3 Pedagogisch klimaat

Wij proberen een sfeer te scheppen waarin de kinderen met plezier naar school gaan en waarin ze elkaars cultuur waarderen en waarbij respect voor de ander voorop staat. Om dit te bereiken gebruiken we ook de methode Leefstijl. Er zijn anti-pestcoördinatoren, die zich aan het begin van ieder schooljaar voorstellen in de groepen.

MRF en Vensters MSV

In de omgeving MijnRapportfolio (MRF) vullen de leerlingen twee keer per jaar 'Zo ben ik' in. Dit zijn vragen over sociaal-emotionele aspecten en leer/werkhouding. Ook de leerkracht vult deze vragen in. De gezamenlijke uitkomst leidt tot een kindgesprek.

De leerlingen uit de groepen 6, 7 en 8 vullen ook een vragenlijst over sociale veiligheid in PO-Vensters in. Dit is een vragenlijst die zelfstandig ingevuld wordt. Gevoel van veiligheid van de leerlingen uit 6, 7 en 8 wordt gemeten middels deze Monitor Sociale Veiligheid. Leerlingen

hebben de mogelijkheid aan te geven te willen praten met anti-pestcoördinator. Deze inventariseert en organiseert een kindgesprek.

Waar mogelijk volgen kindgesprekken en indien gewenst worden ouders hierbij betrokken: we zijn er samen voor elkaar.

3.6.4 Bespreekmomenten

Twee keer per jaar vinden er groepsbesprekingen en leerlingbesprekingen plaats tussen de intern begeleider en de groepsleerkracht. De kinderen van de betreffende groep worden dan besproken. Er worden afspraken gemaakt over de voortgang en verder begeleiding van de kinderen. Dit wordt vervolgens met ouders en kinderen besproken.

Directie en intern begeleiders komen bijeen om leerlingen met extra zorg te bespreken, om ontwikkelingen omtrent zorg bij te houden en om teamzorgvergaderingen voor te bereiden in tweewekelijks zorg-directie overleg. Indien nodig wordt een externe deskundige/specialist ingeschakeld om advies te geven. Waar nodig sluit de leerkracht aan.

Twee keer per jaar worden de resultaten op schoolniveau besproken. Naast een schoolbreed opbrengstendocument, worden dan voor alle groepen groepsplannen opgesteld. Op onze school wordt gebruikgemaakt van groepsplannen op de gebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. Deze plannen worden 2x per jaar gemaakt en 4x per jaar geëvalueerd en aangepast.

Op de evaluatiedag van het schooljaar worden de resultaten besproken en wordt er een planning gemaakt voor de voortgang en teamscholing van het volgend jaar.

3.5.5 Leerlingen met extra ondersteuning

Leerlingen met extra ondersteuning zijn de leerlingen die op cognitief en/of sociaal-emotioneel gebied meer ondersteuning behoeven, dan de 'gemiddelde' leerling van de Nicolaas Beets. Dit kan zijn omdat op cognitief gebied, met name de vorderingen binnen de leerstof, de prestaties onder of ver boven het gemiddelde liggen of omdat het gedrag of de gezinssituatie van de leerling aanleiding geven tot extra aandacht of ondersteuning.

Indien een leerling onvoldoende scoort op de methode gebonden toetsen, of te weinig groei laat zien op de (IEP-) toetsen, zal een periode van extra begeleiding volgen. Er worden binnen het groepsplan eigen doelen opgesteld waar een periode van 3 maanden aan wordt gewerkt. Wanneer er na deze extra begeleiding onvoldoende resultaat is behaald, worden er nieuwe doelen opgesteld en/of een TOPdossier aangemaakt (zie hoofdstuk 2 en 5).

Voor leerlingen van groep 6 t/m 8 die een eigen leerlijn volgen, en dus niet meer met de groep mee de methode volgen, al of niet met ondersteuning, wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) binnen het Topdossier opgesteld. Voor dyslectische leerlingen wordt m.b.t. de dyslectische problematiek geen OPP opgesteld (zij vallen onder de basisondersteuning); zij hebben wel recht op compenserende maatregelen, zie dyslexieprotocol.

De leerlingen die uitblinken hebben ook extra zorg nodig. Er wordt gewerkt met verrijking vanuit de methode waar mogelijk, op reken en taal/spelling gebied, maar ook in de benadering van de zaakvakken (onderzoekend leren). Daarnaast is er een leerlijn voor cognitief getalenteerde leerlingen (levelwerk) en worden in de leertuin (verrijkingsgroep) opdrachten aangeboden met hogere denkkorde vragen die het creatief denken bevorderen.

Leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben bij gedrag, werkhouding of sociaal-emotionele ontwikkeling kunnen extra begeleid worden door binnen de school werkende assistenten (ter ondersteuning van de leerkracht bij het aanleren van gewenst of prettiger gedrag) of door

externen binnen of buiten de school. We achten het van groot belang dat leerling, leerkracht, ouders en ondersteuners geregeld met elkaar afstemmen.

Als de gezinssituatie van de leerling aanleiding geeft tot extra zorg kan het maatschappelijk werk of de Jeugd- en Gezinscoach ingeschakeld worden of kunnen ouders m.b.v. de intern begeleider contact leggen met een externe hulporganisatie. Zo nodig wordt de brugfunctionaris of aandachtsfunctionaris ingeschakeld (zie werkwijze meldcode).

In hoofdstuk 5 staat de extra ondersteuning nader beschreven.

3.5.6 Leerlingen met lees- en/of spellingsproblemen (waaronder leerlingen met dyslexie)

De leerlingen worden vanaf groep 1 gevolgd door middel van observatie. Met behulp van het protocol preventie van leesproblemen groep 1 en 2. Vanuit deze signalering kan zo in een vroeg stadium extra ondersteuning worden ingezet. Ook voor de groepen 3-8 is er een dyslexieprotocol. Het programma Bouw wordt actief ingezet in de groepen 2-4.

Leerlingen bij wie de leesontwikkeling lastig verloopt, krijgen in de groepen extra ondersteuning bij het aanpakken van teksten en spellingsregels. Dit kan zowel binnen als buiten de groep georganiseerd worden. Preteaching is een belangrijk onderdeel hiervan en extra tijd.

Wanneer wordt een dyslexieonderzoek aangevraagd?

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft ervoor gezorgd dat diagnostiek van dyslexie en behandeling van ernstige dyslexie uit de basisverzekering wordt bekostigd. Momenteel ligt deze bekostiging bij de gemeente. Dat betekent dat wij onze leerlingen met dyslexie een perspectief kunnen bieden als onze eigen inspanningen om deze kinderen te leren lezen onvoldoende blijken en er meer specialistische begeleiding nodig is. Er worden bepaalde voorwaarden aan de school gesteld voordat de leerling een beroep kan doen op de regeling. De school moet op het moment van doorverwijzen de volgende informatie leveren:

1. toetsgegevens uit het leerlingvolgsysteem (ook die van de rest van de groep);
2. beschrijving van de lees- en spellingproblemen (zie de richtlijnen van het protocol Leesproblemen en Dyslexie); zoals beschreven in het didactisch groepsoverzicht.
3. signalering van de lees- en spelproblemen: datum, onderzoeksgegevens vanuit het lvs DMT, AVI en spelling. Vaak nog aangevuld met BRUS, KLEPEL en PI-dictee.
4. inhoud en duur van de extra begeleiding;
5. resultaten van de extra begeleiding en een beschrijving van het gebruikte evaluatie-instrumentarium, vaststelling van de stagnatie met vermelding van instrumentarium en normcriteria;
6. argumentatie voor 'vermoedelijke dyslexie';
7. vermelding en beschrijving van andere problematiek.

Er kan op school een taal/lees-onderzoek afgenomen worden indien dit voor de verdere ontwikkeling van een leerling van wezenlijk belang is. Dit kan mogelijk resulteren in het aanvragen van een dyslexieonderzoek. De aanvraag hiervoor geschiedt alleen in overleg met en na overeenstemming binnen het ondersteuningsteam van de school. Mocht de leerling niet in aanmerking komen voor vergoed onderzoek, omdat het niet tot de allerzwakste lezers behoort, kan de school met ouders overwegen zelf een onderzoek te bekostigen. De scholen hebben een schoolbudget voor een beperkt aantal onderzoeken per jaar dat zorgvuldig wordt ingezet. Ouders zijn (in overleg met school) natuurlijk vrij om zelf een onderzoek te financieren. Ondanks het feit dat de leerlingen op de basisschool nauwlettend gevolgd worden, kan het voorkomen dat pas in het voortgezet onderwijs duidelijk wordt dat een kind dyslectisch is. Dit

gebeurt omdat deze leerlingen in de basisschoolperiode voldoende mogelijkheden hebben om te compenseren.

3.5.7 Leerlingen met een doublure

Hoewel wij streven naar doorstroming van alle leerlingen, kan in een enkel geval besloten worden een leerling te laten doubleren. Een doublure wordt overwogen onder voorwaarde dat de leerling door de doublure meer kansen zal krijgen in het vervolgtraject op school. Doublures beogen dus een gunstig effect op de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Om weloverwogen een beslissing te nemen, worden de stappen gevolgd uit ons protocol Doorstroming (zie bijlage). De sterke/compenserende en minder sterke kanten van de leerling worden zorgvuldig en zo breed mogelijk afgewogen en met de ouders besproken. Belangrijke onderdelen hierin zijn: de resultaten in de methode en in het LVS, sociaal-emotionele ontwikkeling (motivatie/frustratie, plaats in de groep). Zie protocol doorstroming.

Als verwacht wordt dat een kind zal doubleren, worden de ouders tijdig meegenomen in het proces. Het eerste gesprek rond een mogelijke doublure vindt uiterlijk plaats in februari. Op zijn laatst in juni wordt definitief besloten tot een doublure. In het geval van een doublure worden aanvullende doelen opgenomen voor de leerling in het groepsplan.

3.5.8 Kleuterverlenging

Vanuit de wet geredeneerd moeten scholen in beginsel leerlingen die voor 1 januari op school zijn gestart als 4-jarige aan het eind van het volgende schooljaar door laten stromen naar het derde leerjaar. Voor leerlingen die daarna komen geldt dat zij tussen 8 en 8,5 jaar over hun basisschool doen. De leerlingen van voor januari doen er tussen de 7,5 en 8 jaar over. De inspectie hanteert deze beleidslijn (verlenging vanaf 5 jaar en 9 maanden). De school neemt beargumenteerde besluiten tot een extra jaar verlenging en stelt voor deze leerlingen individuele doelen op die met de ouders worden besproken. Ons protocol Doorstroming kent een apart deel voor de kleuters.

3.5.9 De overgang van groep 1 naar groep 2

Op obs Nicolaas Beets stromen kinderen die tot 1 januari op school zijn gekomen door naar groep 2 (administratief). Omdat juist het kleuteronderwijs kindvolgend is, wordt het aanbod steeds toegespitst op wat het kind op dat moment (al of niet) aankan. Een verlenging van groep 1 vindt incidenteel plaats, wanneer van al aangetoonde problemen in de ontwikkeling sprake is. Het gaat hier meestal om kinderen die vlak na aanmelding reeds een Topdossier hebben.

3.5.10 Criteria voor de overgang van groep 2 naar groep 3

Tijdens de groepsbesprekingen worden de leerlingen besproken door de leerkracht samen met de intern begeleider. Wanneer nodig wordt het kind extra ondersteund op de ontwikkelingsgebieden waar het achterblijft. De activiteiten worden vastgelegd in het groepsplan of in een individueel plan.

We kijken ook naar de pedagogische aspecten. Met name 'redzaamheid', 'speelwerkhouding' en 'leergedrag' moeten voldoende zijn. We maken gebruik van het protocol Doorstroming: van gr 2 naar gr 3. Op teamniveau (gr 1-3 leerkrachten) worden de kinderen doorgesproken. We proberen bij de jonge kinderen te zien of het kind mooi op leeftijd ontwikkelt of dat het een voorsprong heeft (van een half jaar) op leeftijdgenootjes en daardoor al mee door kan stromen naar gr 3. Ouders worden in januari/februari ingelicht als er twijfel is over het doorstromen naar groep 3. In mei/juni wordt er in overleg met ouders een besluit genomen. Bij een verschil van mening beslist de directie van de school in welke groep het kind geplaatst wordt.

3.5.11 Criteria voor de overgang van groep 3 naar groep 4 en andere groepen

Overgang groep 3 naar 4

Het belangrijkste criterium dat we hanteren voor de overgang naar groep 4 is afhankelijk van het kind, de leesvaardigheid en de sociaal emotionele ontwikkeling.

Uitzonderingen daargelaten zijn de leerlingen eind groep 3 zover gevorderd in het aanvankelijk lezen dat er, in het geval van een doublure, te veel effectieve leertijd verloren gaat door het specifieke begin van groep 3.

Als een kind twijfelachtig overgaat naar groep 4, kan het daar beter in eigen tempo doorwerken dan in groep 3. Tegen de ouders wordt in dat geval duidelijk gezegd, dat ze rekening moeten houden met een doublure in groep 4, waarbij de doelen op tijd bijgesteld worden, zodat de leerling succeservaringen op blijft doen.

Andere groepen

Een doublure in de overige groepen behoort tot de mogelijkheden. Ouders en kind worden bij deze beslissing meegenomen. In de praktijk zien we dat kinderen vanaf groep 5 niet meer doubleren. Uiteindelijk maakt de directie de beslissing in welke groep het kind geplaatst wordt.

3.5.12 Zieke leerlingen

Als een leerling ziek is, wordt van de ouders verwacht dat de school tijdig wordt ingelicht. Telefonisch, maar liefst via het absentiesysteem in Social Schools. Als een leerling niet afgemeld wordt, vraagt de leerkracht aan de conciërge om bij de ouders te informeren naar de afwezigheid van het kind.

Als een leerling een week ziek is, neemt de leerkracht contact op met het gezin, of telefonisch, of d.m.v. een huisbezoek. In sommige gevallen kan het kind thuis toch gemist schoolwerk maken, dit in overleg met de ouders. In andere gevallen moet met schoolwerk gewacht worden tot het kind weer op school is. Om te voorkomen dat er hiaten in de kennisontwikkeling ontstaan, zorgt de leerkracht dat de gemiste instructie dan alsnog gegeven wordt.

Bij langdurig zieke kinderen, langer dan 2 weken, wordt in overleg met de ouders en eventueel de intern begeleider een plan opgesteld m.b.t. schoolwerk om te voorkomen dat er grote hiaten in de kennisontwikkeling ontstaan. In dit plan wordt beschreven welk schoolwerk aan de orde gaat komen, wie de instructie verzorgt, hoe de verwerking plaatsvindt en hoe het contact tussen school en thuis gestalte krijgt.

Bij een ziekenhuisopname van een kind neemt de leerkracht contact op met de ouders en plant zo mogelijk een bezoek aan het ziekenhuis. Afhankelijk van de ernst van de aandoening en de duur van het verblijf geldt het beleid voor kortdurende ziekte of het beleid voor langdurig zieke kinderen.

Indien sprake is van een aandoening waardoor het kind gedurende de gehele schoolperiode regelmatig afwezig is, wordt het kind goed gevolgd en worden de ouders betrokken bij het doorgaande leerproces. Indien nodig worden gespecialiseerde instanties ingeschakeld om eventueel thuisonderwijs te verzorgen.

3.5.13 Rapportage en informeren van ouders

Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen gebeurt onder andere aan de hand van observatie door eigen leerkracht en het toetsen: methode gebonden toetsen en de toetsen uit het leerlingvolgsysteem (HGW-cyclus).

In groep 1-2 maken we gebruik van MijnKleutergroep om de observaties en planning weer te geven. De leerlingen ontvangen een rapport eind groep 1, midden groep 2 en eind groep 2. 3x per jaar vinden er reguliere oudergesprekken plaats, waar we alle ouders verwachten.

In de groepen 3-8 worden methodebonden toetsen, dagelijkse observaties, kindgesprekken en het volgsysteem IEP gebruikt voor het plannen van het onderwijs en het overleg met ouders. We werken met startgesprekken in de periode tot de herfstvakantie voor een kennismaking met elkaar. Vanaf groep 4 is hierbij de leerling aanwezig. Voorzichtig worden ook samen doelen gesteld voor de komende periode.

Een (ongeveer) zeswekelijkse cyclus van gesprekken wordt gehanteerd voor kinderen die wat meer aandacht nodig hebben. Leerkracht en ouders nemen hier samen het initiatief voor.

Na de afnames van IEP en het ingevoerde rapport in Mijn Rapportfolio (digitaal) volgen oudergesprekken waarbij we alle ouders verwachten (2x per jaar). Leerlingen zijn hierbij niet aanwezig, maar leveren hun aandeel in Zo Ben ik en Hier werk ik aan in MRF. De leerkracht spreekt leerlingen hierover in de groep.

Groep 7-8 kent een afwijkend patroon van oudergesprekken vanwege de advisering naar Voortgezet Onderwijs. De leerling wordt hier nadrukkelijk bij betrokken. De timing van aanmelding VO en Doorstroomtoets zijn hierop van invloed. Zie procedure PO-VO.

4. Ons schoolondersteuningsprofiel: Basis- en lichte ondersteuning

Dat wat onze school aan leerlingen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning (niveau 1). Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie. Het schoolondersteuningsprofiel bevat een aantal wettelijk bepaalde elementen – bijvoorbeeld het antipestprotocol – maar verder zijn er veel verschillen mogelijk tussen scholen.

In dit hoofdstuk geven we inzicht in het schoolondersteuningsprofiel van obs Nicolaas Beets. Dat doen we aan de hand clusters van onderwijsbehoeften. Daarnaast laten we met het profiel zien waarin we ons verder willen ontwikkelen. (Bron clusters: TOP dossier (groeidocument). TOP staat voor TotaalOntwikkelingsPlan.) In de bijlage vindt u tevens het advies landelijke norm voor basisondersteuning.

4.1 De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.

Uitgangspunt van onze school is structuur bieden binnen een rustige, voorspelbare omgeving. We werken vanuit homogene leerjaren* waarbinnen op niveau gedifferentieerd wordt. Wij zijn overtuigd dat deze basis voor alle kinderen belangrijk is.

* In de groepen 1-2 en op locatie de Hoef worden 2 leerjaren gecombineerd.

We geven de lessen vanuit de gestructureerde lesopbouw van EDI waardoor alle kinderen betrokken zijn. Samen met de dag/weekplanning weten de kinderen waar ze aan toe zijn en wat van hen wordt verwacht.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- In de school zijn duidelijke afspraken: binnen de school, op het plein en in de klassen. Deze zijn zichtbaar in de groepen.
- Voorbeeldgedrag, beloning en feedback (waaronder complimenten) met betrekking tot gewenst gedrag wordt door alle volwassenen in de school actief toegepast. Een leerling weet waar hij aan toe is, voelt zich veilig en gezien.
- In de onderbouw is een gestructureerde rijke leeromgeving ingericht met dagritme, keuzebord, inloopactiviteiten, hoeken, enz. met voor alles visuele ondersteuning.
- In de hogere groepen biedt de leerkracht vooraf duidelijkheid en begeleiding bij de uit te voeren taak, waarbij elk aspect indien nodig wordt ondersteund door visualisaties/pictogrammen. Dit doen wij met de dagplanning en weekplanning, verder afgestemd op de leerling (afdekbladen, arceren, timer inzetten enz).
- We verschaffen expliciete duidelijkheid naar leerlingen wat we gaan doen en daarbij verwachten van de leerling die hier extra baat bij heeft (wees duidelijk op de 5 W's).
- In de groepen zijn de borden gestructureerd ingericht: de leerling weet waar het aan toe is en wat geleerd gaat worden.
- Vrije momenten worden vooraf doorgesproken met de leerling: wat ga je doen? Hoe ga je dat doen? Wat als het niet lukt?
- De school probeert kwaliteiten en interesses van leerlingen te benutten en in te zetten bij het vorderen in de ontwikkeling.
- Elke klas heeft aparte werkplekken en een study buddy (hokje) kan ingezet worden.
- Er is een time-in plek in elke klas die prikkelarm is ingericht.
- De school betreft de ouder daar waar nodig, zodat voor elke leerling een veilige omgeving gecreëerd kan worden. Wat werkt thuis, wat kan ook op school werken? Wanneer is nabijheid van de ouder gewenst? Denk hierbij aan kamp, schoolreis, excursies.

- Voor bepaalde leerlingen met werkhoudingsproblemen wordt de zelfinstructiemethode van Meichenbaum ingezet.
- Werk en toetsen kunnen in behapbare/overzichtelijke delen verdeeld worden, visueel overzicht bieden is hierbij gewenst.
- Er zijn in elke klas timetimers en zandlopers beschikbaar voor het structureren van de werktijd.
- In elke klas kunnen leerlingen zich korttijdelijk afzonderen van auditieve prikkels met behulp van een gehoorkap.
- De afwisseling van werken op papier en werken op de computer wordt ingezet om op verschillende manieren te oefenen en betrokken te blijven.
- Indien gewenst kan een leerling op gezette momenten gebruik maken van een wiebelkussen of een friemeling in de handen. Het inzetten van klittenband of elastiek behoort ook tot de mogelijkheden. Veelal wordt hierover met de ergotherapeut overlegd.
- Leefstijl en aspecten van Positive Behavior Support worden ingezet om om te gaan met elkaars verschillen en leerstijlen.
- Waar mogelijk worden taken waarbij concentratie en taakgerichtheid gevraagd worden, afgewisseld met (extra) bewegingsactiviteiten.

4.2 De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.

Uitgangspunt van de school is dat we ernaar streven dat alle leerlingen niveau 1F halen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Er wordt uitgegaan van wat de leerling wel kan en aangepast/gecompenseerd waar nodig. (hulpkaarten, schema's, werken op de computer)
- De school geeft extra instructie om het inzicht en toepassing te versterken door stapsgewijs te schakelen van concreet naar symbolisch naar abstract.
- Leerkracht en onderwijsassistent bepalen samen welke herhaling, stapsgewijze aanpak en verlengde instructie gewenst is.
- De school past verschillende vormen van geheugentechnieken gericht toe die de denkhandelingen concreet ondersteunen (bijvoorbeeld een getallenlijn), die erop gericht zijn om de leertijd zo goed mogelijk te besteden, met extra leertijd (meer oefening, stof vertragen, aangepaste doelen). Dit noemen we tempo- of taakdifferentiatie.
- De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoetkomen aan de onderwijsbehoeften. Dit doen wij door coöperatief te leren, ICT in te zetten en rekening te houden met verschillende leerstijlen
- Samen met de ouders, de leerling, leerkracht, intern begeleider (en eventueel orthopedagoog) wordt een OPP (TOPdossier) opgesteld gericht op de leerdoelen, zelfredzaamheid en probleemoplossend vermogen waarbij de leerling succes ervaart, zich competent voelt en uitgedaagd wordt. Dit doen wij met handelingsgericht werken en het voeren van kindgesprekken.
- De school ontwikkelt zich in het betrekken van de leerling bij zijn/haar ontwikkeling door doelen en de resultaten zichtbaar te maken.
- De school maakt bewuste keuzes voor toetsing. Wat heeft de leerling geleerd? Wat wordt de volgende stap. We maken bij het uitzetten van de lijnen gebruik van overzichten van Passende Perspectieven en de leerlijnen van het SLO. De school maakt bewuste keuzes in het aanbod en blijft ambitieuze doelen stellen (continue afstemming).
- De school heeft een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn. Dit is een regelmatig gespreksonderwerp bij de lessen van Leefstijl.

- De school benadrukt ook andere dan cognitieve talenten en mogelijkheden van leerlingen door regelmatig een leerling positief onder de aandacht te brengen. (organisatietalent, sporttalent, muzikalent etc.)
- Binnen de school zijn onderwijsassistenten aanwezig die extra ondersteuning (herhaling, extra instructie) kan bieden. Interne begeleiding monitort het proces.
- De school onderhoudt warm contact met ondersteuners vanuit bijvoorbeeld Heliomare en andere externe instanties, samenwerkingspartners van het samenwerkingsverband.

Ambitie: leerlingen meer betrekken bij hun eigen leerproces en successen inzichtelijk maken.

4.3 De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft (zie beleidsplan meerkunners):

- De school signaleert kinderen die behoefte hebben aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum bijvoorbeeld met behulp van het SiDiPo protocol. De groepssignalering wordt meermaals ingezet.
- De school gebruikt zowel divergente als convergente denktechnieken. Dit doen wij met opdrachten die het kritisch en creatief denken stimuleren.
- De school richt een onderzoekende leeromgeving in om leerlingen te laten excelleren. Hier is aandacht voor top-down leren dat gericht is op een aanpak waarbij het proces belangrijker is dan het product. Dit doen we met het werken vanuit diverse leermiddelen, de ateliers, de zaakvakken en via de elektronische leeromgeving.
- De school biedt het ondernemend leren aan door de onderneming Beets Green World geheel geleid door kinderen.
- De school probeert structureel opbrengstgericht onderwijs op maat aan te bieden door zichtbaar doelen te stellen en/of door de leerling te laten stellen. Kindgesprekken worden hiervoor ingezet. De methoden bieden ruimte voor differentiatie naar de bovenkant.
- Voor kinderen die dat nodig hebben, wordt binnen de school extra uitdagend werk aangeboden door te verrijken waar mogelijk en afhankelijk van de voorkeuren van de leerling. Levelwerk is aanwezig voor een goede basis van dit aanbod.
- Bepaalde leerlingen worden uitgenodigd om deel te nemen aan de Leertuin (parttime verrijkingsgroep in de school). Een aantal keer in de week is ruimte en tijd gecreëerd om leerlingen in groepen aanbod te geven van verdiepende en verrijkende leerstof. In de Leertuin wordt doelmatig gewerkt aan het leren leren, leren leven en leren denken. Er wordt aandacht geschonken aan het probleemoplossend vermogen, andere manieren van denken, creatief denken, het welbevinden en het verrijkingswerk voor in de klas. Bij selectie van leerlingen wordt gekeken naar verschillende aspecten, zoals ontwikkelingsvoorsprong, de toetsen van het LVS en eventueel aanwezig capaciteitenonderzoek. Deze signalering van de behoefte aan een grotere uitdaging wordt door school en ouders samen gedaan.
- In het lokaal van de Leertuin is een kast met denkspeellen ingericht en staan de boxen met levelwerkmaterialen. Deze laatste staan ook gescand op het netwerk van school. De leerkracht verzorgt passend werk voor de leerlingen.
- In groep 8 kunnen kinderen deelnemen aan de masterclass van het VO. Dit wordt georganiseerd vanuit het voortgezet onderwijs en is bedoeld voor cognitief beter presterende, meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- De school laat leerlingen eigenaar zijn van hun eigen leerproces door ze eigen uitdagingen, oplossingen/werkwijzen en een planning te laten formuleren, werk te laten maken van de uitvoering en daarop te reflecteren.
- Bij de kleuters wordt zo vroeg mogelijk gesignaleerd of sprake zou kunnen zijn van een ontwikkelingsvoorsprong. Warme overdracht van de voorschoolse instelling en de informatie

van ouders wordt hierbij als belangrijke informatiebron gezien: we zijn ons er bewust van dat kinderen zich snel aanpassen.

- De NSCCT wordt afgenomen op locatie de Hoef. Hiermee kunnen we kijken of kinderen op school op hun niveau presteren.
- Goed overleg over wat ouders zien en wat school ziet is van belang. Samen wordt over aanbod nagedacht.

Ambitie:

Kinderen meer betrekken bij hun eigen leerproces en zichzelf uitdagen met onderzoeksvragen. Het aanbod van verrijking steeds beter afstemmen op het basisaanbod.

4.4 De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft de leeromgeving zo ingericht dat de klas is voorzien van diverse hulpmiddelen zoals picto's, woorden, symbolen, tafels, spellingregels, leesstrategieën, klankgebaren, kleuren verbonden aan letters, lezen met picto's enz.
- Leerkrachten zijn zich bewust van het verschil in denken in taal en denken in beelden en zorgen dat alle kinderen in hun leerstijl voorzien worden.
- Op de locatie in de Hoef wordt de kleutermethode aangevuld met de woordenschatmethode Logo 3000. Het is een VVE locatie.
- Er is een logopediste aan de school verbonden. School, thuis en logopedie werken aan dezelfde doelen.
- Er is contact met de ambulante begeleiding van Viertaal en deze wordt ook ingezet.
- Er is nauw contact met de nabijgelegen school voor taal/spraakproblematiek.
- Voor kinderen die nog maar kort in Nederland zijn, maken wij gebruik van de taalklas De Waaier. Wanneer zij na een jaar instromen op onze reguliere school, volgt overdracht en tijdelijk contact met de ambulant begeleider Nieuwkomers.
- Nieuwkomers volgen regelmatig een eigen programma, gedeeltelijk met de groep mee waar zij deel van uitmaken, gedeeltelijk in groepjes of digitaal.

4.5 De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Binnen elke groep worden in het begin van het jaar klassenregels afgesproken en zichtbaar gemaakt. Daarnaast hanteren we schoolregels. We gaan betrokken met elkaar om vanuit deze kernwaarden: Veiligheid, Verantwoordelijkheid, Respect.
- We gebruiken de methode Leefstijl als preventieve manier om gewenst gedrag aan te leren aan alle kinderen. We leven als volwassenen in de school dit gedrag ook voor en spreken leerlingen aan wanneer dit goed gaat of wanneer dit beter kan.
- In de groepen 5 geeft het programma De Plezierige Klas een extra boost aan gewenst onderling gedrag. Deskundigen kijken ook extra mee naar de onderwijsbehoeften van de groep of specifieke leerlingen. Ouders worden nadrukkelijk betrokken bij dit programma.
- Op locatie de Hoef wordt daarnaast in alle groepen gebruik gemaakt van het programma Hiro in combinatie met judolessen. Vertrouwen in jezelf en in de ander, hoe doe je dat? Wat doe je zelf, wat mag je van de ander verwachten?

- De school heeft op deze manier meerdere oplossingsgerichte interventietechnieken en oplossingsgerichte vaardigheden geïntegreerd in het onderwijs. Stop-denk-doe wordt veel gehanteerd.
- De onderwijsassistente maakt gedrag in kleine groepjes spelenderwijs bespreekbaar (diverse competenties).
- De school zet competentietrainingen door externen in wanneer hier aanleiding toe is.
- De school legt haar grenzen en maatregelen bij gedragsproblemen vast in een protocol. Hierbij blijft de positieve intentie van negatief gedrag in het zicht. De school heeft een respectprotocol.
- De leerkracht/intern begeleider/directie heeft gesprekken met individuele leerlingen waar leerlingen leren reflecteren op eigen handelen.
- De leerlingen van gr 3-8 vullen 2x per jaar Zo ben ik in in Mijn Rapportfolio. Ook de leerkracht vult deze vragen in. Met de leerlingen volgt een kort gesprek over wat hier uitkomt en wat eventueel doelen worden. Wat heb jij nodig?
- Vanaf groep 6 vullen de leerlingen ook een anonieme lijst Schoolveiligheid in (In Vensters, via IEP). De school neemt de uitkomsten hiervan ter harte en zet acties in ter bevordering van het gevoel van veiligheid voor iedereen.
- Ouders worden nauw betrokken bij de aanpak, zodat we samen op kunnen trekken wanneer aanpassingen gewenst zijn.
- Alle betrokkenen binnen de school zijn op de hoogte van specifieke aanpakken van leerlingen (tussenschoolse opvang, gymdocent, onderwijsassistenten enz.)
- School maakt gebruik van handelingsgerichte observaties door de intern begeleider of van externe gedragsdeskundigen. Bevorderende en belemmerende factoren, kansen en bedreigingen worden naast elkaar gezet en gebruikt om tot handelingsadviezen vanuit mogelijkheden voor de leerkracht te komen.
- Kinderen van gr 7-8 met weinig zelfvertrouwen kunnen deelnemen aan: Playing for Success of andere competentiegerichte programma's.
- School neemt ouders mee in verwijzingstraject naar jeugdzorg indien nodig. School en ouders trekken samen op in wat gewenst is voor de leerling. De hulpvraag wordt samen opgesteld.
- De eerder genoemde time-in plek in de groep kan voor leerlingen ingezet worden om tot rust te komen wanneer het allemaal wat veel is geworden.

4.6 De leerling heeft specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Het leesonderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften die te maken hebben met intensieve instructie, strategie-ondersteuning, aanpak en materialen, die passen bij de leeftijd. Dit doen wij met Kleuterplein, Lijn 3, Bouw, NieuwNederlandsJunior, Ralfi en Vloeiend en vlot.
- In de groepen 3 en 4 wordt extra leestijd gecreëerd bij de leerkracht en de onderwijsassistent. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van tutores uit groep 8 bij het programma Bouw (bouwmaatjes).
- Het leesonderwijs is verrijkt met opdrachten voor stillezen en herhaling, interactie om begrip en beleving te stimuleren, samenwerkend leren en motivatie. Dit doen wij met een elektronische leeromgeving, maatjes lezen, mandjeslezen, tutorlezen, boekenkring, inzet leesconsulent Bibliotheek op School (er zijn voor iedereen leuke boeken, misschien heb je ze alleen nog niet gevonden).
- Dagelijks wordt in de klassen langere tijd intensief zelfstandig gelezen.
- Het protocol Leesproblemen en Dyslexie is geïntegreerd in het onderwijs van groep 1 t/m 8.

- De Leesconsulent en de leescoördinator worden ingezet ter ondersteuning van leesmotivatie, begrijpend lezen en woordenschatontwikkeling.
- Indien gewenst kan een leerling gebruik maken van het programma Alinea pro, waarbij o.a. teksten voorgelezen worden.
- Bij toetsen stemmen we af op de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Steeds vaker is in de digitale omgeving audio ondersteuning beschikbaar.
- Samenwerking met ouders met betrekking tot boekaanbod en het belang van voorlezen. De leescoördinator voorziet ouders van tips over de bieb en de digitale omgeving.
- In de groepen 1-2 worden ouders uitgenodigd te leren 'interactief voorlezen'.
- Aanbieden van taalmaatjes om thuis lezen haalbaar te maken (Voorleesexpress en Doorleesexpress).

4.7 De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door systematisch rekengesprekken te voeren en toetsen te analyseren.
- De school werkt volgens de principes van het diagnosticerend onderwijzen en handelingsgerichte procesdiagnostiek, waarbij het protocol Ernstige reken-/wiskundeproblemen en dyscalculie (ERWD) leidend is. De rekencoördinator neemt in samenspraak met de intern begeleider indien nodig een rekenonderzoek af en/of vraagt advies van experts.
- De school analyseert en observeert met het handelingsmodel: symboliseren, voorstellen – schematiseren, voorstellen – concreet, concreet handelen.
- De school is in staat om de leerlingen ondersteuning te bieden, met specifieke instructie en oefenvormen en met (procesgerichte) feedback die gericht is op het verhogen van de rekenwiskunde vaardigheden en betekenisverlening. Dit doen we door gebruik te maken van directe instructie en controle van begrip en de verlengde instructie. Eventueel kan de onderwijsassistent hierbij ondersteunen.
- Er zijn verschillende rekenmaterialen ter ondersteuning van het rekenproces en passend bij de voorkeuren van het kind.
- Er wordt extra ingezet op het verbeteren van het automatiseren door toetsing middels WIG 5 en RT middels rekensprint. Tevens wordt gebruik gemaakt van Rekenroute.
- In de bovenbouw wordt indien nodig een modulaire aanpak gehanteerd om geclusterde doelen/rekendomeinen intensief aan te bieden.

4.8 De leerling heeft specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is toegankelijk voor rolstoelgebruik.
- De deuren in de school zijn rolstoelvriendelijk.
- De school beschikt over hulpmiddelen voor vergroting van teksten voor slechtzienden of regelt deze op advies van Visio.
- De school beschikt over aangepast meubilair en (schrijf)materiaal of regelt dit op advies van Heliomare.
- De school beschikt over een protocol voor medische handelingen op verzoek (waaronder epilepsie).
- Voor kinderen met diabetes is nauw contact met ouders en kinderthuiszorg om te zorgen dat school de nodige zorg kan bieden.

- De school organiseert jaarlijks een teambijeenkomst over allergie en gebruik van epipen.
- Indien nodig kan specifieke apparatuur gebruikt worden ten behoeve van geluidsversterking of -reductie voor kinderen met gehoorproblemen.
- De school beschikt over een rustruimte.
- De school kent een goede samenwerking met partners als Heliomare, Visio en Viertaal.

4.9 De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

Een paar leerkrachten hebben een training van 'Beter bij de les' gevolgd en kunnen hun expertise delen. De school is op de hoogte van de executieve vaardigheden en leerkrachten kunnen deze herkennen. Onderdelen uit Wijzer in Executieve Functies worden spelenderwijs toegepast. We observeren de leerling, luisteren naar ouders en het kind. Vervolgens stimuleren wij deze vaardigheden door:

- Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet. Dit doen wij door te modelleren als leerkrachten en indien gewenst aan de hand van de Meichenbaum-methode.
- Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken. Dit doen wij door complexe taken op te delen in kleine stukken en kinderen te leren dit zelf te doen. Herhaling en controle van begrip toepassen. Vaardigheden vaak en kort inoefenen.
- Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren. Dit doen wij bijvoorbeeld met de gevoelsmeter, gggg model, kindgesprekken.
- Flexibiliteit: flexibel omgaan met veranderingen en tegenslag. Dit doen wij o.a. door regelmatig gezelschapsspellen te spelen en tijdens de gymlessen te wijzen op spelregels.
- Volgehouden aandacht: aandachtig blijven, ondanks afleiding. Kindgesprek: wat heb jij nodig? Hierbij kan de concentratiekaart worden ingezet.
- Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen in plaats van vluchtgedrag. Dit doen wij bijvoorbeeld door de leerling een maatje te geven dat hier geen moeite mee heeft. Leerkracht start rond bij deze leerlingen.
- Planning/prioritering: de leerlingen werken volgens een dagplanning. Op het bord is voor iedereen te vinden wat de taken en het dagritme zijn.
- Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen. Dit doen wij o.a. door een timetimer in te zetten en door te modelleren.
- Doelgericht gedrag: de leerkracht bespreekt de doelen van de les en evalueert deze met de leerlingen.
- Metacognitie: de leerkracht houdt het leerproces in de gaten en helpt leerlingen wanneer dit nodig is. De leerling reflecteert samen met de leerkracht op het proces.

Ambitie:

Een doorgaande lijn bereiken in de school in het aanleren van de executieve functies. We zien dat in de huidige maatschappij en gezinssituaties het minder vanzelfsprekend is dat de meeste EF vanzelfsprekend ontwikkelen. De rol van de school is hierin groter geworden.

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

In dit deel leggen we uit hoe wij op onze school zorgen voor goed onderwijs voor álle leerlingen. Dat noemen we passend onderwijs of inclusief onderwijs. Hoe wij dit als school doen en wat u als ouder kunt verwachten hebben wij in dit hoofdstuk beschreven.

Alle leerlingen krijgen bij ons op school goed onderwijs aangeboden. Dat is onze basis. Iedere leerling heeft instructie en ondersteuning nodig om optimaal te kunnen profiteren van dit aanbod. Dat is onze basis; ook wel basis- en lichte ondersteuning genoemd. Dit hebben we uitgelegd in hoofdstuk 4.

5.1 Over passend en inclusiever onderwijs

Wat is passend onderwijs? Met passend onderwijs bedoelen we dat elke leerling het onderwijs krijgt dat bij hem of haar past. De meeste leerlingen kunnen de lessen op school goed volgen. Maar niet ieder kind is hetzelfde. Sommige leerlingen hebben op school extra hulp nodig. Die extra hulp kunnen we als basisschool vaak prima bieden. U moet dan denken aan:

- als het lezen lastig blijft;
- als een leerling juist moeilijkere opdrachten nodig heeft;
- als een leerling begeleiding nodig heeft bij het reguleren van gedrag;
- als een leerling steun nodig heeft om mee te kunnen doen tijdens het buitenspelen.

Deze extra hulp die een leerling nodig heeft om goed te kunnen leren of zich te ontwikkelen noemen we **ondersteuning**. Ondersteuning kan van alles zijn. Denk bijvoorbeeld aan:

- een aangepaste opdracht of ander leermateriaal;
- extra uitleg in een klein groepje;
- meer tijd om te oefenen;
- hulp van een specialist, zoals een logopedist of gedragsdeskundige.

5.2 Wat is inclusief onderwijs?

De landelijke overheid streeft ernaar dat in 2035 alle scholen **inclusief onderwijs** bieden.

Inclusief onderwijs betekent dat alle leerlingen, ongeacht hun ondersteuningsbehoeften, samen leren in dezelfde schoolomgeving.

Binnen inclusief onderwijs houden we er rekening mee dat er altijd kinderen zullen zijn die extra ondersteuning en aandacht nodig hebben. Hiervoor is het belangrijk dat iedere school een sterk basisaanbod heeft. We zijn al volop gestart met de beweging naar inclusief onderwijs. We streven ernaar dit aanbod steeds verder te versterken, zodat ook de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een basisschool in de buurt van hun huis kunnen vinden.

In de komende jaren versterken we de school daarom met expertise vanuit gespecialiseerd onderwijs, jeugdhulp, zorg en andere partners in de wijk. Zo zullen steeds meer leerlingen op de reguliere school hulp en ondersteuning krijgen zoals in het speciaal (basis) onderwijs, alleen dan vlak bij huis (thuisnabij). Dit biedt voordelen voor alle leerlingen: ze leren beter, ontwikkelen meer oog voor diversiteit en vergroten sociale vaardigheden. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, profiteren van minder reistijd en meer sociale contacten in hun eigen buurt. Iedereen hoort erbij.

5.3 Inclusief onderwijs en het samenwerkingsverband

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op wat kinderen nodig kunnen hebben. Soms blijkt al tijdens de aanmelding

dat uw kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.

Als ondanks veel ondersteuning toch meer nodig blijkt dan wij als basisschool kunnen bieden, bespreken we dit met u als ouders.

Het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord- Kennemerland (SWV PPO-NK) helpt u en ons daarbij. Heeft uw kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in. Samen met jullie als ouders gaan we op zoek naar de beste oplossing voor uw kind. Dit gebeurt in een overleg dat we een Multi Disciplinair overleg (MDO) noemen.

Tijdens dit overleg sluit u als ouder(s) samen met uw kind, de leerkracht, de intern begeleider, de consulent passend onderwijs en een jeugd- en gezinscoach aan. Als er nog andere betrokkenen bij het kind zijn, kunnen deze ook worden uitgenodigd. Voorafgaande aan het overleg wordt het Topdossier ingevuld. U kunt dit dossier eerst lezen en bespreken met de leerkracht. Het Topdossier wordt daarna met alle betrokkenen gedeeld en als uitgangspunt gebruikt voor het gesprek.

Klik [hier](#) voor meer uitleg over het Samenwerkingsverband.

5.4 Stap voor stap naar de ondersteuning die nodig is

Uw kind krijgt op onze school de ondersteuning die passend is: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We evalueren regelmatig. Is er meer of juist minder nodig? Dan passen we het niveau van de ondersteuning aan.

We onderscheiden op school, passend bij hoe ons samenwerkingsverband georganiseerd is, drie niveaus van ondersteuning. Elk niveau bouwt verder op het vorige. Zo stapelen we de ondersteuning op, zodat leerlingen steeds de hulp krijgen die ze nodig hebben. Op deze manier zorgen we ervoor dat elk kind op de juiste manier geholpen wordt. We kijken goed naar wat een kind nodig heeft en geven steeds een beetje meer ondersteuning als dat nodig is.

De ondersteuningsniveaus zijn:

- *Ondersteuningsniveau 1: basis- en lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning*
- *Ondersteuningsniveau 2a: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen*
- *Ondersteuningsniveau 2b: extra ondersteuning door externen op onze school*
- *Ondersteuningsniveau 3: Ondersteuning op een voorziening voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O*

Figuur: Niveaus van ondersteuning. Het samenwerkingsverband is betrokken bij het gele en groene vlak.

Niveau 1: Basis- en lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

Ondersteuningsteam:

- Leerling
- Ouders
- Leerkracht

Sterk Basisaanbod. Zie hiervoor de uitgebreide omschrijving in hoofdstuk 4.

De leerling ontwikkelt zich goed met het onderwijs dat onze school biedt. Soms heeft een leerling iets meer ondersteuning nodig dan het basisaanbod biedt. Dat noemen we de lichte ondersteuning. Bijvoorbeeld:

- Extra uitleg

- Meer herhaling van de lesstof
- Een ander soort instructie of extra oefening

Dit gebeurt gewoon binnen de klas, door de eigen leerkracht.

Als de leerkracht, intern begeleider, ouders of leerling zorgen hebben over – bijvoorbeeld – de cognitieve, lichamelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling, wordt de leerling besproken in een leerlingbespreking. Op basis van een brede analyse wordt er een plan van aanpak opgesteld. We kunnen ervoor kiezen het TOP-dossier te gebruiken als hulpmiddel bij de analyse. Uw kind wordt altijd een tweede keer besproken in de leerlingbespreking – ook als het goed gaat.

Is de lichte ondersteuning onvoldoende?

Dan wordt opgeschaald naar ondersteuningsniveau 2.

Niveau 2a: Extra ondersteuning bovenop de basis- en lichte ondersteuning.

Ondersteuningsteam:

- Leerling
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Eventueel consultant passend onderwijs van het samenwerkingsverband
- Eventueel Jeugd en gezinscoach (JGC) van het centrum voor jeugd en gezin

In dit niveau bieden we intensievere begeleiding aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit kan gaan om leerproblemen (zoals rekenen of taal), een ontwikkelingsvoorsprong, gedrags- of sociaal-emotionele uitdagingen, of fysieke beperkingen. De begeleiding vindt meestal plaats in kleine groepjes, soms buiten de klas, en wordt gegeven door de leerkracht of een onderwijsassistent. We werken daarbij doelgericht en op maat, zodat elk kind de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen. De extra ondersteuning binnen de school is gericht op preventie en vroegtijdig handelen.

Wanneer er tijdelijk extra middelen nodig zijn om de ondersteuning te kunnen bieden schakelt onze school één van de consultants van het samenwerkingsverband in. De extra ondersteuning voor de leerling kan bestaan uit een kortdurend arrangement binnen onze school (maximaal 10 tot 12 weken), ter versterking van de lichte ondersteuning. Het TOP-dossier is leidraad voor de analyse, het plan, het overstemmingsgesprek en de evaluatie van de extra ondersteuning.

Niveau 2b: Extra ondersteuning bovenop de basis- en lichte ondersteuning door externen

Ondersteuningsteam:

- Leerling
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consultant passend onderwijs van het samenwerkingsverband
- Jeugd en gezinscoach van het centrum voor jeugd en gezin
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel leerkracht en of intern begeleider/ ondersteuningscoördinator school met speciale deskundigheid (expertisecentrum speciaal basisonderwijs en/of speciaal onderwijs).

Soms is extra begeleiding binnen de school (niveau 2a) niet voldoende om een kind verder te

helpen. In dat geval is intensieve, individuele ondersteuning nodig (niveau 2b). We schakelen dan hulp in van buiten het schoolteam.

Wat houdt dit in?

- *Er wordt samen gekeken wat de leerling én de leerkracht nodig hebben. . Het TOP-dossier is leidraad voor de analyse, het plan, het overeenstemmingsgesprek en de evaluatie.*
- *De ondersteuning vindt meestal één-op-één plaats, en vindt waar mogelijk plaats op de eigen school.*
- *De ondersteuning is tijdelijk.*

Om aan de extra ondersteuningsbehoefte van uw kind te voldoen, is het nodig dat onze school gebruikmaakt van een arrangement van – bijvoorbeeld – een andere basisschool of een van onze expertisecentra (speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs) óf dat onze school andere extra ondersteuning binnenhaalt via samenwerkingspartners.

Die ondersteuning vindt plaats bij voorkeur binnen onze school en kan ook buiten school of op een andere school worden geboden indien nodig. De intern begeleider organiseert in samenwerking met de consultant van het samenwerkingsverband de benodigde deskundigheid. Het TOP-dossier wordt volledig ingevuld, behalve het gedeelte toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

Niveau 3: Ondersteuning op een voorziening voor speciaal basis- of speciaal onderwijs.

In sommige situaties bespreken we samen met het samenwerkingsverband én jullie als ouders of een andere reguliere school in de wijk beter past bij de ondersteuningsbehoefte van jullie kind. Het kan ook zo zijn dat een kind beter tot zijn recht komt in een meer gespecialiseerde vorm van onderwijs, zoals speciaal onderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO).

Het benodigde arrangement kan alleen geboden worden door het S(B)O – voor een korte of langere periode. Om toegelaten te worden bij het S(B)O is het nodig dat een onafhankelijke deskundige kijkt of het hele proces zorgvuldig is doorlopen. Het TOP-dossier wordt volledig ingevuld, tot en met de Toelaatbaarheidsverklaring (TLV). De consultant van het samenwerkingsverband brengt het in bij de toewijzingscommissie. Die commissie besluit of het kind toegelaten kan worden.

Periodiek wordt geëvalueerd of S(B)O nog steeds het best past bij jullie kind en wat nodig is om weer bij ons op school of thuis nabij naar school te kunnen..

Ondersteuningsteam:

- Leerling
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consultant passend onderwijs van het samenwerkingsverband
- Jeugd en gezinscoach van het centrum voor jeugd en gezin
- Eventueel jeugdhulp
- Leerkracht en of intern begeleider/ ondersteuningscoördinator school met speciale deskundigheid (expertisecentrum speciaal basisonderwijs en/of speciaal onderwijs).
- Onafhankelijk vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband.

Samenvattend:

We starten altijd met wat een kind nodig heeft binnen de lessen die ieder kind in de groep krijgt. Als dat niet voldoende blijkt, kunnen we extra hulp inschakelen, bijvoorbeeld van een intern begeleider of andere deskundige. Belangrijk om te weten: Als een leerling bijvoorbeeld van niveau 2 naar niveau 3 gaat, dan blijft de hulp van niveau 2 gewoon doorgaan.

5.5 Werkwijze

Om uw kind passend onderwijs te bieden, hanteren alle scholen in Noord-Kennemerland dezelfde werkwijze, zoals hierboven beschreven. Daardoor kunnen we goed samenwerken. Een belangrijk hulpmiddel is het TOPdossier.

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig? Dan bepalen de leerkracht en intern begeleider welk niveau van ondersteuning passend is. Indien nodig schakelen we de consulent van het samenwerkingsverband in.

Overleg tussen school en u

We bespreken zorgvuldig wat uw kind precies nodig heeft. Wie is uw kind als persoon? Wat gaat er goed? Wat gaat er minder goed? Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat? In het zogeheten multidisciplinair overleg (MDO) bent u een belangrijke gesprekspartner. Hierbij is ook de consulent van het samenwerkingsverband aanwezig.

Overleg met andere professionals

Soms worden er ook andere professionals betrokken bij het MDO. Bijvoorbeeld medewerkers van jeugdhulp, gemeente of zorginstellingen. Iedereen brengt zijn eigen gezichtspunt in. Zo ontstaat een gezamenlijk gesprek en plan voor de juiste vervolgstappen.

Het ontwikkelperspectief (OPP) en het TOPdossier

Het TOPdossier is een werkdocument dat ons praktische handvatten biedt om een leerling effectief te ondersteunen. Als ouder wordt u actief betrokken bij het invullen van het TOPdossier.

Voor kinderen die werken met een eigen leerlijn wordt een **ontwikkelingsperspectief** (OPP) opgesteld. Ook wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft wordt een eigen leerlijn opgesteld. In dit document worden doelen van het kind beschreven en hoe de school samen met ouders en kind aan deze doelen werkt. Dit doen we bij ons op school in het TOPdossier (Totaal Ontwikkel Plan).

Het Topdossier is een digitaal groeidocument dat de school en leerkracht praktische handvatten biedt om een leerling met extra onderwijsbehoeften effectief te ondersteunen. Het is geschikt om te communiceren en samen te werken met:

- leerling en ouders;
- speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs;
- externe partners zoals jeugdhulp of zorg.

Het kind, ouders en alle andere betrokkenen bij uw kind praten mee over de inhoud van het Topdossier. Ook worden afspraken vastgelegd in het Topdossier. Het Topdossier is ingebed in het cyclisch handelingsgericht werken in de school. Samen werken we aan overzicht, inzicht en uitzicht voor kinderen.

De leerlingen kunnen zelf meepraten over hun ontwikkelplan. Wij geloven dat leerlingen vaak zelf goed kunnen aangeven welke hulp zij nodig hebben en wat voor hen belangrijk is in hun onderwijs. Daarom betrekken wij hen waar mogelijk actief bij het opstellen en aanpassen van hun ontwikkelplan. Uiteraard gebeurt dit op een manier die past bij hun leeftijd.

Met deze stappen hopen wij bij te dragen aan een nog betere samenwerking tussen school, leerling en ouders en ervoor te zorgen dat ieder kind de ondersteuning krijgt die het nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen.

Het TOPdossier...

- geeft een **goed beeld** van de ontwikkeling en behoeften van een leerling, én van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht, school en ouders.
- is **gespreksleidraad** bij de bespreking van de leerling in het multidisciplinair overleg (MDO).
- bevat, indien aan de orde, het **ontwikkelingsperspectief** (OPP) van de leerling.
- biedt **eenduidigheid en onderbouwing** van vervolgstappen.
- biedt mogelijkheden om met externe jeugdhulpverleners en voortgezet onderwijs samen te werken – **één kind, één plan**.

Hoorrecht

Zowel de ouders als de leerling mogen meepraten over de extra hulp of ondersteuning die wij als school aan de leerling willen bieden. Dat noemen we het **hoorrecht**. Hoe de hulp of ondersteuning voor uw kind eruit gaat zien, schrijven we op in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP in Topdossier). Als we zo'n plan maken, zullen we u daar altijd bij betrekken en uw mening opschrijven. U hebt als ouders het recht om in te stemmen met het handelingsdeel van het plan. Ook uw kind vragen we wat het van het plan vindt en ook dat wordt in het plan opgeschreven. Het hoorrecht is een recht en geen plicht. Als het kind niet mee wil praten hoeft het niet. Wij bieden leerlingen vanaf groep 6 de mogelijkheid om met hun ouders bij een gedeelte van MDO te zijn. Vanzelfsprekend begeleiden we dit passend bij de leeftijd. In het onderdeel Leerling in beeld in het Topdossier nemen we de informatie uit het kindgesprek met de leerling op. Tijdens het MDO zorgen we met behulp van een foto dat betrokkenen beeld hebben bij de leerling om wie het gaat. Wanneer sprake is van een arrangement, bespreekt de begeleider regelmatig wat het kind van de ondersteuning vindt. De leerkracht bespreekt dit tussentijds met de leerling en ouders.

We proberen op deze manier de mening van *álle* leerlingen een plek te geven en niet als volwassenen alles voor hen te bedenken en over hen te praten.

Werkgebieden

We willen uw kind passend onderwijs dicht bij huis bieden: in ons werkgebied werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Het samenwerkingsverband kent 8 werkgebieden. We bundelen onze krachten, wisselen kennis uit en weten van elkaar welke expertise er is.

Meer over de werkwijze

Voor professionals heeft het samenwerkingsverband de werkwijze beschreven in de 'Handleiding TOPdossier, stappen en procedures. Deze zijn ook voor u toegankelijk. Hebt u vragen? U kunt terecht bij de leerkracht, intern begeleider of bij de consulent van het samenwerkingsverband.

Jeugd en oudersteunpunt Noord Kennemerland (JONK)

Naast de beschrijving van de extra ondersteuning hebben ouders ook toegang tot een ouder- en jeugdsteunpunt voor onafhankelijke hulp en informatie over passend en inclusief onderwijs. Dit steunpunt is er om ouders te ondersteunen en te adviseren bij vragen over de extra hulp die hun kind nodig heeft. Het Jeugd- en oudersteunpunt Noord-Kennemerland (JONK) is te vinden op de website van het Samenwerkingsverband PPO-NK: [Jeugd- en Oudersteunpunt - PPO-NK](#)
Ook is het mogelijk om een persoonlijke afspraak te maken met de contactpersoon Basisonderwijs, Eva Schmidt-Crossen.

Zorgplicht

Meldt u uw kind aan op een school en heeft het extra ondersteuning nodig? Dan heeft de school, waar uw kind als eerste schriftelijk is aangemeld, zorgplicht. Dat betekent dat de school moet onderzoeken of zij uw kind passend onderwijs kan bieden. De zorgplicht geldt voor zowel het

regulier als speciaal (basis)onderwijs. Om te onderzoeken of de school passend onderwijs kan bieden aan uw kind, zal deze informatie bij u opvragen.

Voor dit onderzoek heeft de school zes weken de tijd. Deze periode mag één keer met vier weken worden verlengd. In deze onderzoeksperiode hoeft de school uw kind nog niet te plaatsen.

Het onderzoek van school kan drie uitkomsten hebben:

1. De school waar uw kind is aangemeld kan uw kind met extra ondersteuning passend onderwijs bieden.
2. De school kan uw kind geen passende plek bieden, maar een andere reguliere basisschool wel. Samen met de school gaat u op zoek naar een andere reguliere school voor uw kind.
3. De school denkt aan een ander type onderwijs voor uw kind, zoals speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs. Daar is wel een toelaatbaarheidsverklaring voor nodig. De school betreft het samenwerkingsverband bij dit onderzoek.

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Nadat we de behoeften van uw kind goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Deze grens in ondersteuning is niet altijd scherp. Het aangeven van grenzen is maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen.

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met u en het samenwerkingsverband een passende plek voor uw kind. We kijken samen naar wat het beste is voor uw kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

Het uitgangspunt bij een beslissing over een plek voor een kind is dat er een plaatsing kan worden gerealiseerd die perspectief biedt voor kind en school. De school moet kunnen voldoen aan de zorgbehoefte van het kind. Een plek voor een kind moet de draagkracht van de school niet te boven gaan. Een plaatsing moet in het schoolteam besproken worden en een plaatsing moet door het team worden onderschreven omdat er anders geen continuïteit is. Er wordt met name ook gekeken naar de groep (sociaal- emotionele opbouw groep) en de mogelijkheden van de leerkracht om een dergelijk kind op te vangen. Het kan zijn dat de school vindt dat zij niet in staat is de leerling de vereiste zorg te bieden.

In verband met de zorg voor het kind hanteren we een aantal uitgangspunten (in willekeurige volgorde):

- a) groeps grootte;
 - b) samenstelling groep;
 - c) effect op onderwijs aan reeds aanwezige leerlingen;
 - d) deskundigheid personeel;
 - e) beschikbaarheid personeel (tekort, ziekteverzuim);
 - f) de mogelijkheden van begeleiding door de ouder;
 - g) benodigde middelen (kosten extra personeel);
 - h) de geleverde aanpassing in de organisatie, de begeleiding en het onderwijs;
 - i) de gevraagde (werk)druk van het personeel in relatie tot datgene wat gevraagd wordt;
- Al deze omstandigheden kunnen ieder voor zich in een bepaalde mate bijdragen aan een verantwoorde beslissing om tot plaatsing of verwijzing over te gaan.

Aandachtspunten bij de keuze voor regulier of speciaal onderwijs zijn:

- De mogelijkheden en beperkingen van het kind. Wat kan het kind wel en wat kan het niet aan?
- Reistijd en afstand. Kan het kind de reistijd aan?
- Wat is het belang en eventueel de meerwaarde van het omgaan met niet-gehandicapte leeftijdsgenootjes?
- Wat is de meerwaarde van specifiek op het kind afgestemd onderwijs?
- Zijn er therapieën nodig onder schooltijd en zijn die te realiseren?
- Wat zijn de mogelijkheden na het basisonderwijs, dus aansluiting op het voortgezet onderwijs?
- Is het wenselijk dat kinderen uit een gezin op dezelfde school zitten?
- Waar liggen de grenzen van de school om een kind op succesvolle wijze te kunnen aannemen?

Bijlagen

Te vinden op www.obsnicolaasbeets.nl:

Verzuimbeleid
Klachtenprotocol
Respectprotocol
Notitie Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling
Procedure PO-VO

Te vinden op www.ppo-nk.nl:

TOPdossier, Handleiding TOPdossier, Stappen en procedures
Protocol PO-VO
Advies landelijke norm voor basisondersteuning

Op school in te zien:

Toetskalender
Protocol toetsafname en registratie
Protocol Doorstroming
Kwaliteitskaarten leerlingdossier en privacy
Beleidsplan meerkunners
Protocol ernstige wiskunde- en rekenproblemen en dyscalculie (ERWD)
Protocol Leesproblemen en Dyslexie
Protocol voor medische handelingen